

Презентація на тему:
«Співпраця України з МВФ»

QuickTime™ È a
îóúó - JPEG %ÁíóîòÁòòó
úÂ·úÂúòfi, ~úó° ,È%Áú, “úú í±úÉíú.

Виконала: Гузій А.В.
МЕіМ 305 група

Вступ

- За умов недостатності власних коштів держави, обмеженості кредитних ресурсів банківської системи і значного скорочення капітальних вкладень, перед урядом будь-якої країни постає питання залучення іноземних інвестицій або взяття міжнародного кредиту. Це обумовлює необхідність країн звертатися за позиками до спеціальних міжнародних валютно-фінансових організацій-кредиторів, серед яких варто виділити Міжнародний валютний фонд (МВФ). Не виключенням є і Україна яка постійно нарощує суму зовнішніх забор'язань, зокрема і перед МВФ.
- Україна активно співпрацює із МВФ, починаючи з жовтня 1994 року шляхом отримання кредитів з метою здійснення економічних реформ. За період 1994 – 2000 рр. було реалізовано повністю 5 кредитних угод з МВФ, проте їх обсяг не перевищував 0,8 млрд. SDR за рік (\$1,35 млрд.). Після шестирічної паузи, викликаной сприятливою кон'юнктурою на світових ринках, Україна знову звернулася за допомогою. Цього разу уряд висловив готовність освоїти за два роки 11 млрд. SDR (\$16 млрд.) Протягом 1994 – 2001 рр. Україна регулярно отримувала кредити від Фонду, а у період з 2004 по 2007 рр. зовсім не брала позик у МВФ. Кредитна історія України з фондом знову відновилася вже у 2008 році і призупинилася у 2011р.

Етапи отримання Україною кредитів від МВФ

Етап	Транш	Цілі	Коментарі
I етап 10.1994-3.1995рр. Системна трансформаційна позика (STF)	За період з 10.1994 по 03.1995 отримано \$763,1 млн. Загальна сума: 498,7 млн. SDR (\$763,1 млн.)	–Підтримка платіжного балансу України	Кредит надавався за річною ставкою 5,75% на строк 10 років з відстрочкою сплати основної суми боргу на 4,5 роки. Через невиконання ряду умов програму було завершено завчасно (з боку МВФ не надано кредиту на \$900 млн).

1994 рік

- У жовтні МВФ схвалив для України перший кредит Systemic Transformation Facility (STF) на суму близько 392 млн. дол. на системні перетворення в економіці.

1995 рік

- У квітні Рада директорів МВФ ухвалила річну програму stand-by на суму 1,57 млрд дол. Мета програми - зниження інфляції приблизно до 1,0% на місяць, лібералізація економіки, стримування падіння ВВП, утримання дефіциту держбюджету на рівні не вище за 3,3% ВВП.

Етап	Транш	Цілі	Коментарі
II етап 4.1995-6.1998рр. Три річні програми Stand-by	1-й: 04.1995-03.1996 <i>\$0,78 млрд.</i> 2-й: 04.1996-06.1997 <i>\$0,86 млрд.</i> 3-й: 07.1997-6.1998 <i>\$0,247 млрд.</i> Загальна сума: 1,318 млрд. SDR <i>(\$1,887 млрд.)</i>	–Підтримка курсу національної валюти. –Фінансування дефіциту платіжного балансу України	Всі три позики Stand-by надавалися за річною ставкою 6,29% на строк 5 років з відстрочкою сплати основної суми боргу на 3,25 роки.

1996 рік

- У травні Рада директорів МВФ ухвалила виділення 867 млн. дол. у рамках другої однорічної програми stand-by за умови, що Україна доб'ється зниження інфляції до 1-2% на місяць, скоротить дефіцит держбюджету до 3,5% ВВП з 5,0% у 1995 році.

1997 рік

- МВФ у серпні затвердив третю річну програму stand-by на суму 542 млн. дол. для підтримки розвитку економіки і реалізації структурних реформ у 1997-1998 роках. МВФ відразу ж виділив перший транш у розмірі 49 млн. дол.

Україна зобов'язалася знизити інфляцію до 15% у 1997 році та 12% у 1998 році з 40% у 1996 році. Дефіцит держбюджету мав знизитися в 1997 році до 4,3% ВВП, у 1998 році - до 2,0% з 6,0% у 1996 році. Програма не була завершена через невиконання урядом її умов.

Етап	Транш	Цілі	Коментарі
III етап 7.1998-6.2001рр. Програма розширеного фінансування (EFF-Extended Fund Facility)	1998 р. \$0,226 млрд. 1999 р. \$0,297 млрд. 2000 р. \$0,052 млрд. Загальна сума: 0,431 млрд. SDR (\$0,575 млрд.)	–Поповнення валютних резервів НБУ	Програма передбачала надання кредиту на загальну суму \$2,226 млрд під 7% річних. В результаті Фонд так і не надав залишкової суми кредитів (визнавши негативними висновки останнього перегляду виконання програми).

1998 рік

- У вересні МВФ ухвалив трирічну програму розширеного фінансування на 2,2 млрд дол., яка пізніше була продовжена на один рік - до вересня 2002 року і збільшена до 2,6 млрд дол.

Її мета - добитися до 2001 року зростання ВВП після 10 років падіння, утримати інфляцію нижче за 10% на рік, провести реформу пенсійної системи, енергетики, сільського господарства, дерегуляцію для приватного бізнесу.

Програма кілька разів уривалася через невиконання Україною взятих зобов'язань, зокрема, через збільшення заборгованості з відшкодування експортерам податку на додану вартість. Фактично Київ одержав трохи більше половини передбаченої суми.

Етап	Транш	Цілі	Коментарі
<p>IV етап 10.2008-8.2009рр.</p> <p>В рамках Механізму фінансування за надзвичайних умов (EFM) програма Stand-by (SBA)</p>	<p>1-й: 10.2008 \$4,475 млрд.</p> <p>2-й: 14.05.2009 \$2,813 млрд.</p> <p>3-й: 5.08.2009 \$3,3 млрд.</p> <p>Загальна сума: 7 млрд. SDR (\$10,588 млрд.)</p>	<p>– Поповнення золотовалютних резервів НБУ (3,875 млрд. SDR).</p> <p>– Регулювання платіжного балансу.</p> <p>– Підтримка обмінного курсу гривні та ліквідності банківського сектору.</p> <p>– Покриття дефіциту бюджету (3,125 млрд. SDR) з метою фінансування зовнішніх боргових зобов'язань.</p>	<p>В рамках програми Stand – By (SBA) передбачався кредит розміром 11 млрд. SDR (\$16,4 млрд.). За результатами 2 переглядів програми суму було зменшено до 7 млрд. SDR.</p>

2008 рік

- У листопаді МВФ схвалив дворічну програму stand-by на загальну суму 16,4 млрд дол. для підтримки економіки, що переживала глибоку кризу.

Уряд пообіцяв оздоровити фінансове становище держкомпанії "Нафтогаз", підвищити ціни на газ і електроенергію, не допустити збільшення дефіциту держбюджету понад 1,0% до ВВП, закрити слабкі банки, націоналізувати великі системні банки, продовжити структурні реформи.

Багато зобов'язань не було виконано через протистояння гілок колишньої влади і президентську виборчу кампанію. Верховна Рада не змогла прийняти держбюджет на 2010 рік. Восени 2009 року МВФ заморозив програму до стабілізації політичної ситуації в країні. Україна встигла одержати в рамках цієї програми близько 10,5 млрд дол.

Етап	Транш	Цілі	Коментарі
V етап 7.2010-12.2012рр. Програма Stand-by	1-й: 29.07.2010 - 1,25 млрд. SDR (\$1,89 млрд.) 2-й: 22.12.2010 - 1 млрд. SDR (\$1,539 млрд.) Загальна сума: 2,25 млрд. SDR (\$3,429 млрд.).	– Покриття дефіциту державного бюджету (\$1 млрд.) – Поповнення валютних резервів НБУ (\$890 млн.) – Підтримка реалізації реформ.	Програма передбачала виділення коштів у розмірі 10 млрд. SDR (\$15,15 млрд.) протягом 2010-2011рр., але з весни 2011 року програма була заморожена на етапі другого перегляду.

2010 рік

- У липні МВФ після кількох місяців напружених переговорів із владою України схвалив стабілізаційну кредитну програму stand-by на 10 мільярдів SDR (близько 15,15 млрд дол.), яка була розрахована на 2,5 роки. Одночасно було виділено перший транш на 1,89 млрд дол.

За умовами програми, Україна мала поетапно скоротити дефіцит держбюджету до 3,5% ВВП у 2011 році та до 2,5% - у 2012 році з 5,0% у 2009 році, й взяла на себе зобов'язання скоротити до 2015 року державний борг нижче за 35% ВВП.

У разі виконання умов програми, українська влада могла розраховувати на щоквартальне одержання близько 1,5 млрд дол.

- Другий транш цього кредиту на 1,5 млрд дол. Рада директорів МВФ виділила Києву в грудні, і після цього, через відсутність прогресу у виконанні умов програми, кредитування було припинене на три роки.

2014 рік

- Наприкінці квітня уряд на чолі з Арсенієм Яценюком, сформований проєвропейськими політичними силами, що перемогли в результаті Революції гідності, та МВФ затвердили дворічну програму кредитування української економіки, що реформувалася, обсягом 17 млрд дол. На початку травня країна одержала перший транш у розмірі 3,2 млрд дол., а другий транш у розмірі 1,4 млрд дол. було перераховано наприкінці серпня.

Програма співпраці передбачає виконання Україною ряду умов, зокрема - проведення податкової реформи, ефективну боротьбу з корупцією і оздоровлення енергетичного сектора, включаючи скорочення дефіциту бюджету держкомпанії «Нафтогаз України».

2015 рік

- У лютому Кабінет міністрів України затвердив меморандум співпраці з МВФ за програмою Extended Fund Facility, яка передбачає ряд ключових реформ – ефективних рішень в управлінні економікою, боротьбі з корупцією, наведення ладу в енергетиці, оптимізацію і скорочення державних видатків, збільшення до 3% ВВП витрат на інвестиції, скорочення кількості чиновників. Крім того, метою нової програми є стабілізація банківської системи і валютного курсу з тим, щоб 2016 рік став роком стабілізації та економічного зростання України.

Рада директорів МВФ 11 березня схвалила цю програму на загальну суму 17,5 млрд дол. і пообіцяла виділити перші 5 млрд до середини березня. Умови виділення і обсяги подальших траншів визначатимуться Фондом у міру виконання критеріїв програми.

Позитивний та негативний вплив МВФ на економіку країни

Кредити МВФ допомагають покращити стан вітчизняної економіки через: удосконалення банківської та грошово-кредитної системи, стабілізацію платіжного балансу, забезпечення внутрішньої та зовнішньої стабільності, підтримку валютного курсу, покриття дефіциту бюджету, залучення іноземних інвестицій, стимулювання споживання та стимулювання розвитку торгівлі. Однак, кредити МВФ мають й істотні негативні сторони. Зокрема, серед них можна виділити: національна економіка знаходиться під суттєвим впливом умов стабілізаційних програм МВФ та відповідних зобов'язань; зменшуються реальні доходи населення; у разі неплатоспроможності країни, виникає потреба у рефінансуванні існуючих заборгованостей, що може привести до ще більшої залежності від кредитів МВФ, які надаватимуться з більш жорсткими умовами; з'являється диспропорція відтворення суспільного продукту, оскільки розвиваються прибуткові галузі і затримується розвиток тих галузей, до яких іноземний кредит не залучається; часткова підтримка вигідних для МВФ політичних та економічних режимів; мобілізація для виплати боргу значних фінансових ресурсів, що часто перевищують потенційні можливості України тощо.

Перспективи співпраці

Якщо розглядати перспективи, то майбутня співпраця з МВФ є важливою з огляду на необхідність збереження належного іміджу країни, який сприятиме підвищенню кредитного рейтингу на світових фінансових ринках та збереженню привабливості для іноземних інвесторів. Однак, завжди треба звертати увагу на існуючий ризик нецільового використання запозичених коштів. Як показує практика, кошти від МВФ можуть бути витрачені не на структурні реформи, що призводить до збільшення державного боргу, що, в свою чергу, може призвести до нездатності уряду його обслуговування і загрозу дефолту.

На розвиток національної економіки будуть негативно впливати як масштабна співпраця з МВФ так і розрив відносин з ним. Відмова від нових запозичень згубно відіб'ється на стабільності української економіки, а виділення кредиту, взятого під підвищення тарифів на газ і скорочення соціальних витрат, викличе хвилювання серед громадян, що може призвести до посилення соціальної напруженості.